

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арх 15/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

01 вересня 2023р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРПІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Європейська, євроатлантична інтеграція та сталий розвиток»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної
діяльності

29 серпня 2023 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми

Лариса СЕРПІЄНКО

Розробник: д.н.д.у., проф., завідувач кафедри права та правоохоронної
діяльності Іван ДРАГАН

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>3</u>	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	<u>нормативна</u> (нормативна, за вибором)	
Модулів – <u>1</u>	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – <u>3</u>		<u>2</u>	<u>2</u>
Загальна кількість годин – <u>90</u>		Семестр	
		<u>3</u>	<u>3</u>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних <u>5</u> самостійної роботи – <u>10</u>	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		<u>18</u> год.	<u>10</u> год.
		Практичні	
		<u>12</u> год.	<u>6</u> год.
		Лабораторні	
		<u>-</u> год.	<u>-</u> год.
		Самостійна робота	
<u>60</u> год.	<u>74</u> год.		
		Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 33 % аудиторних занять, 67 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 18 % аудиторних занять, 82 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – сформуванати у студентів наукове розуміння сутності та особливостей інтеграційних процесів в євроатлантичному просторі, організаційних та правових засад функціонування Європейського Союзу та НАТО, особливостей євроатлантичної політики України, а також оволодіти механізмами та інструментами реалізації цілей сталого розвитку.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння студентами системою знань і компетенцій про поняття інтеграції, об'єктивні та суб'єктивні передумови інтеграційних процесів, розвиток інтеграційних процесів в контексті глобалізації та реалізації цілей сталого розвитку;

- навчити студентів аналізувати види, моделі та етапи інтеграції; встановити чинники поглиблення та поширення інтеграційних процесів;

- сформуванати професійні якості, творче критичне мислення, активну громадянську позицію, здатність орієнтуватися у проблемах суспільно-політичного життя, глобалізації та сталого розвитку;

- вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду реалізації положень євроінтеграції, євроатлантичної інтеграції та сталого розвитку.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

СК 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 5. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК 7. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК 8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 4

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»:

ПРН 2. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН 7. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

ПРН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1: Європейська інтеграція

Тема 1. Сутність ідеї євроінтеграції

- 1.1. Практична природа євроінтеграції та поняття європейських цінностей.
- 1.2. Євростандарти та проблема вибору для України
- 1.3. Міфи євроінтеграції

Тема 2. Історія європейської інтеграції

- 2.1. Становлення європейської ідеї: від античності до середньовіччя
- 2.2. Євроінтеграційна ідея від XVI до кінця XIX ст.
- 2.3. Ідеї щодо об'єднання Європи у першій половині XX ст.

Тема 3. Створення та еволюція ЄС

- 3.1. Перший етап західноєвропейської інтеграції (1950-1969 рр.)
- 3.2. Другий етап європейської інтеграції (1970–1985 рр.)
- 3.3. Третій етап європейської інтеграції (1985–2004 рр.)
- 3.4. Четвертий етап європейської інтеграції (2004–2020 рр.)

Тема 4. Механізми європейської взаємодії

- 4.1. Європейська Конституція та право Європейського Союзу
- 4.2. Органи управління ЄС
- 4.3. Бюджет ЄС
- 4.4. Європейський валютний союз: перспектива формування
- 4.5. Політика ЄС в різних секторах економіки
- 4.6. Захист прав людини в ЄС

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 5

Тема 5. Україна та ЄС: основи співробітництва

- 5.1. Критерії членства та умови вступу ЄС
- 5.2. Стан та перспективи інтеграції України до ЄС
- 5.3. Політика ЄС щодо України

Змістовний модуль 2: Євроатлантична інтеграція

Тема 6. Виникнення та еволюція Північно-Атлантичного альянсу

- 6.1. Історичні передумови створення та формування НАТО
- 6.2. Етапи розширення та поглиблення співпраці в рамках Організації північноатлантичного договору
- 6.3. Трансформація НАТО на межі ХХ і ХХІ ст.

Тема 7. Структура та основи функціонування НАТО

- 7.1. Структура управління НАТО і механізм прийняття рішень
- 7.2. Збройні сили та витрати на оборону НАТО
- 7.3. Сутність та значення інститутів партнерства та діалогу між НАТО і країнами, що не є членами НАТО
- 7.4. Сучасна безпекова доктрина НАТО

Тема 8. Україна - НАТО: стан, проблеми та перспективи взаємовідносин

- 8.1. Правові чинники вступу України до НАТО
- 8.2. Основні етапи розвитку взаємовідносин між Україною та НАТО
- 8.3. Критерії членства в НАТО та соціально-політичні наслідки вступу України до НАТО

Тема 9. Участь України в інших міжнародних організаціях

- 9.1. Україна – ООН
- 9.2. Україна – СОТ
- 9.3. Україна – МВФ
- 9.4. Україна – ОЧЕС
- 9.5. Україна – ГУАМ
- 9.6. Україна – ЦЕІ
- 9.7. Україна та інші міжнародні організації

Змістовний модуль 3: Сталий розвиток

Тема 10. Виникнення та розвиток концепції сталого розвитку

- 10.1. Визначення та історія формування концепції сталого розвитку
- 10.2. Складові та принципи сталого розвитку
- 10.3. Фактори ризику та шляхи розв'язання проблем переходу до сталого розвитку

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 6

Тема 11. Цілі сталого розвитку як інтеграційна складова розвитку людства

- 11.1. Цілі та завдання сталого розвитку в соціальній сфері
11.2. Цілі та завдання сталого розвитку в економічній сфері
11.3. Цілі та завдання сталого розвитку в екологічній сфері

Тема 12. Україна на шляху реалізації цілей сталого розвитку

- 12.1. Нормативне забезпечення реалізації цілей сталого розвитку в Україні
12.2. Виклики на шляху розвитку України: від ЦРТ до ЦСР (2000–2015 роки)
12.3. Цілі сталого розвитку України: реалізація та проблеми

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Європейська інтеграція								
Тема 1. Сутність ідеї євроінтеграції	8	1	1	6	8	1	-	7
Тема 2. Історія європейської інтеграції	8	1	1	6	8	1	1	6
Тема 3. Створення та еволюція ЄС	7	2	1	4	7	1	1	5
Тема 4. Механізми європейської взаємодії	16	4	2	10	16	1	1	14
Тема 5. Україна та ЄС: основи співробітництва	7	2	1	4	7	1	1	5
Разом за змістовий модуль 1	46	10	6	30	46	5	4	37
Змістовий модуль 2. Євроатлантична інтеграція								
Тема 6. Виникнення та еволюція Північно-Атлантичного альянсу	6	1	-	5	6	-	-	6
Тема 7. Структура та основи функціонування НАТО	5	1	1	3	5	-	-	5
Тема 8. Україна – НАТО: стан, проблеми та перспективи взаємовідносин	6	1	1	4	6	1	1	4
Тема 9. Участь України в інших міжнародних організаціях	5	1	1	3	5	1	-	4
Разом за змістовий модуль 2	22	4	3	15	22	2	1	19
Змістовий модуль 3. Сталий розвиток								
Тема 10. Виникнення та розвиток концепції сталого розвитку	7	1	1	5	7	1	-	6
Тема 11. Цілі сталого розвитку як інтеграційна складова розвитку людства	8	2	1	5	8	1	-	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 7

Тема 12. Україна на шляху реалізації цілей сталого розвитку	7	1	1	5	7	1	1	5
Разом за змістовий модуль 3	22	4	3	15	22	3	1	18
ВСЬОГО	90	18	12	60	90	10	6	74

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Сутність ідеї євроінтеграції	1	-
2.	Тема 2. Історія європейської інтеграції	1	1
3.	Тема 3. Створення та еволюція ЄС	1	1
4.	Тема 4. Механізми європейської взаємодії	2	1
5.	Тема 5. Україна та ЄС: основи співробітництва	1	1
6.	Тема 6. Виникнення та еволюція Північно-Атлантичного альянсу	-	-
7.	Тема 7. Структура та основи функціонування НАТО	1	-
8.	Тема 8. Україна – НАТО: стан, проблеми та перспективи взаємовідносин	1	1
9.	Тема 9. Участь України в інших міжнародних організаціях	1	-
10.	Тема 10. Виникнення та розвиток концепції сталого розвитку	1	-
11.	Тема 11. Цілі сталого розвитку як інтеграційна складова розвитку людства	1	-
12.	Тема 12. Україна на шляху реалізації цілей сталого розвитку	1	1
РАЗОМ		12	6

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота включає дослідження наукових праць, статей у періодичних виданнях, документів, офіційних звітів, статистичних матеріалів, законодавчих та інших нормативно-правових актів за темами дисципліни.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність ідеї євроінтеграції	6	7
2	Тема 2. Історія європейської інтеграції	6	6
3	Тема 3. Створення та еволюція ЄС	4	5
4	Тема 4. Механізми європейської взаємодії	10	14
5	Тема 5. Україна та ЄС: основи співробітництва	4	5
6	Тема 6. Виникнення та еволюція Північно-Атлантичного альянсу	5	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 8

7	Тема 7. Структура та основи функціонування НАТО	3	5
8	Тема 8. Україна – НАТО: стан, проблеми та перспективи взаємовідносин	4	4
9	Тема 9. Участь України в інших міжнародних організаціях	3	4
10	Тема 10. Виникнення та розвиток концепції сталого розвитку	5	6
11	Тема 11. Цілі сталого розвитку як інтеграційна складова розвитку людства	5	7
12	Тема 12. Україна на шляху реалізації цілей сталого розвитку	5	5
РАЗОМ		60	74

Питання для самопідготовки

Тема 1. Сутність ідеї євроінтеграції

1. В чому полягає сутність та передумови європейської інтеграції?
2. Що є базовою основою європейської інтеграції?
3. Який характер, етапи та принципи євроінтеграції?
4. В чому полягає сутність європейських цінностей?
5. Які позитивні сторони вступу України до Європейського Союзу?
6. Охарактеризуйте основні міфи щодо європейської інтеграції.

Тема 2. Історія європейської інтеграції

1. Зародження й розвиток ідеї європейської єдності.
2. П'єр Дюбуа про створення федерації європейських монархів і об'єднання католицьких держав на політичній основі.
3. Еразм Роттердамський і його ідеї європейської єдності.
4. Новації «Великого плану» Максимільєна Сюллі.
5. Погляди на питання війни і миру Емеріха Крюсе.
6. Ідея створення загальноєвропейського представницького органу, уряду і трибуналу Уільяма Пенна.
7. Проект «Вічного миру в Європі» Шарля де Сен-П'єра і його основні положення.
8. Імануїл Кант про принципи мирного співіснування в Європі, встановлення «вічного миру» і створення федерації європейських держав.
9. Ідеї організації Європи в працях Франсуа Вольтера і Жан- Жака Руссо.
10. Особливості планів Бонапарта Наполеона зі створення «системи європейської федерації».
11. Сутність ідеї «замкненої торгівельної держави» Йогана Фіхте і «союзу європейських держав» Карла Краузе.
12. Ідеї Клода-Анрі Сен-Симона, союзу Англія-Франція- Німеччина, загальноєвропейського великого парламенту і виборного короля на принципах народовладдя.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 9

13. Джузеппе Мадзіні і Віктор Гюґо: ідея боротьби проти абсолютизму і створення Сполучених Штатів Європи.
14. Концепція «Серединної Європи» Фрідріха Науманна.
15. Діяльність «Пан-європейського союзу».
16. Проекти об'єднання Європи в роки Другої світової війни.
17. Що зумовило «відсоткову угоду» У. Черчилля і Й. Сталіна та що вона передбачала?
18. Чому СРСР відмовився від участі в «плані Маршалла» та примусив до цього інші держави Східної Європи?
19. В чому полягало значення «плану Маршалла» для країн Західної Європи?
20. Створення й початок діяльності Ради Європи.

Тема 3. Створення та еволюція ЄС

1. Як і з якою метою було створено Європейське Співтовариство вугілля і сталі? Назвіть основні Інститути Співтовариства.
2. Скільки країн заснували Європейську асоціацію вільної торгівлі (ЄАВТ)? Назвіть їх.
3. В чому полягали проблеми політичної співпраці країн ЄС?
4. Схарактеризуйте проблему перетворення Європейського Співтовариства на Європейський Союз.
5. Маастрихтський договір 7 лютого 1992 р. (1 листопада 1993р.) і його основні положення.
6. Рішення про єдину валюту й основні етапи руху до її запровадження в Європейському Союзі.
7. Спільна зовнішня політика й політика безпеки (СЗПБ), її цілі й сутність.
8. Схарактеризуйте заходи керівництва ЄС із подолання міграційної кризи.

Тема 4. Механізми європейської взаємодії

1. У чому полягає специфіка правової системи ЄС?
2. Які принципи права ЄС Ви знаєте? Яка структура, методи та риси права Співтовариства?
3. Що таке писані та неписані джерела права ЄС?
4. Назвіть 4 етапи процедури прийняття (приєднання) країни до Європейського Союзу.
5. Визначте критерії вступу країни до ЄС (Копенгагенські критерії).
6. На яких підставах країна може вийти з Європейського Союзу? Чи можна виключити країну зі складу ЄС?
7. В чому своєрідність права ЄС та його відмінність від класичних правових систем (внутрішньодержавного і міжнародного права)?
8. Визначте загальні принципи права Європейського Союзу.
9. Назвіть загальні принципи організації та діяльності інститутів ЄС.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

Тема 5. Україна та ЄС: основи співробітництва

1. У чому полягав основний зміст Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС?
2. Назвіть дві-три відмінності між Угодою про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС та Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.
3. Назвіть основні положення політичної та інституційної частин Угоди про асоціацію між Україною та ЄС?
4. Надайте свою оцінку ратифікаційному процесу Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
5. В чому сутність Копенгагенських критеріїв? Що таке «критерії конвергенції»?

Тема 6. Виникнення та еволюція Північно-Атлантичного альянсу

1. Пригадайте, які основні історичні події призвели до створення НАТО?
2. Коли і де відбулося підписання Північноатлантичного договору?
3. В чому полягає відмінність між ЄС і НАТО?
4. Які основні цілі створення НАТО?
5. Основні аспекти трансформації НАТО в умовах формування нового середовища безпеки.
6. Які країни беруть участь в Середземноморському діалозі?
7. Поясніть особливості діяльності Штабу Верховного головнокомандувача Об'єднаними збройними силами НАТО в Європі.

Тема 7. Структура та основи функціонування НАТО

1. В чому полягають основні функції Генерального Секретаря НАТО?
2. Який механізм прийняття рішень в НАТО?
3. Скільки самітів НАТО відбулось? В чому їх сутність?
4. Що являють собою Збройні Сили НАТО?
5. Які конкретні заходи передбачає План дій щодо членства в НАТО (ПДЧ)?

Тема 8. Україна - НАТО: стан, проблеми та перспективи взаємовідносин

1. Розкрийте основні міфи щодо НАТО.
2. Які основні критерії отримання державою членства в НАТО?
3. Які конкретні кроки повинна здійснити України, щоб стати членом НАТО?
4. Визначте соціально-політичні переваги та недоліки вступу України до НАТО.
5. Поясніть основні критерії програми «Партнерство заради миру» .

Тема 9. Участь України в інших міжнародних організаціях

1. Які функції та структура ООН?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 11

2. Які кроки здійснювала Україна в межах ООН?
3. Які функції і структура СОТ?
4. Які кроки здійснювала Україна в межах СОТ?
5. Які функції та структура МВФ?
6. Які кроки здійснювала Україна в межах МВФ?
7. В яких регіональних міжнародних організаціях бере участь Україна?
8. Які перспективи участі України в міжнародних організаціях різних типів?

Тема 10. Виникнення та розвиток концепції сталого розвитку

1. Визначення терміну “сталий розвиток” і аналіз його змісту.
2. Хто є автором економічної теорії сталого розвитку?
3. Коли було офіційно задекларовано принцип сталого розвитку?
4. Назвіть головні принципи стратегії сталого розвитку.

Тема 11. Цілі сталого розвитку як інтеграційна складова розвитку людства

1. Проаналізуйте зміст понять «концепція», «стратегія», «програма», «план дій» з точки зору планування розвитку.
2. Що таке цілі розвитку тисячоліття?
3. Які цілі відносяться до економічної сфери життя людства?
4. Які цілі відносяться до соціальної сфери життя людства?
5. Які цілі відносяться до екологічної сфери життя людства?

Тема 12. Україна на шляху реалізації цілей сталого розвитку

1. Якими є досягнення України на шляху реалізації цілей розвитку тисячоліття?
2. Яким документом закріплено цілі сталого розвитку України?
3. Які завдання з ЦСР вже реалізувала Україна?
4. Якими є проблеми на шляху реалізації ЦСР Україною?

7. Індивідуальні завдання

Під час опанування блоку самостійної роботи студенти мають виконати індивідуальні завдання у вигляді наукової роботи. Перелік тем для опрацювання містить наступні позиції:

1. Історія євроінтеграції: від стародавніх часів до тепер.
2. Історія євроатлантичної інтеграції.
3. Історія формування концепції сталого розвитку.
4. Інституалізація євроінтеграції.
5. Сучасні виклики та завдання НАТО
6. ЄС в умовах трансформаційних криз
7. Україна та ЄС: співробітництво та перспективи вступу
8. Україна та НАТО: співробітництво та перспективи вступу
9. Україна на шляху реалізації ЦСР: виклики, проблеми, перспективи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015						Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023	
	Екземпляр № 1						Арк 15 / 12	

10. Участь України в міжнародних організаціях як форма її міжнародної інтеграції

11. Перспективи людства на шляху міжнародної інтеграції

12. Глобалізація та міжнародна інтеграція

8. Методи навчання

Вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); пояснювально-ілюстративний (передбачає надання готової інформації викладачем та її засвоєння студентами; метод проблемного викладу; частково-пошуковий (евристичний); дискусійний метод; методи активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод, рішення кейсових завдань; методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента); аналітичні, порівняльні, дослідницько-пошукові методи, метод моделювання, дослідницький метод, метод інтерактивного навчання.

9. Методи контролю

Поточний контроль (оцінювання роботи під час аудиторних занять; усне опитування на заняттях, виконання практичних завдань; поточне тестування; самостійні роботи).

Контроль виконання індивідуальних завдань (захист індивідуального завдання).

Контроль виконання самостійної роботи студентами.

Модульний контроль (модульна контрольна робота).

Підсумковий контроль (залік).

10. Розподіл балів

Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			МКР	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	5	5	10	10	5	10	5	5	10	5	20	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 13

Шкала оцінювання

За шкалою	Залік	Бали
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D		64-73
E	Зараховано	60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Концепт «Європа» : навчальний посібник / А. В. Ващенко, В. М. Гаврилов, В.О. Дятлов і др. – Чернігів : ДеснаПоліграф, 2018. – 296 с.
2. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Микола Володимирович Кордон ; Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 171 с.
3. Овчаренко О. Історія європейської інтеграції: навчальний посібник / Овчаренко О., Сухушина О., Земзюліна Н. – Черкаси: Вертикаль, 2021. – 302 с.
4. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 160 с.
5. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. – К.: НУХТ, 2022. – 337 с.
6. Чернобай Л.І., Ясінська Т.В. Економіка Європейського Союзу: теоретичний та прикладний аспекти: навчальний посібник. Кондор, 2023. 184 с.

Допоміжна література

5. Глобальні цілі сталого розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html>.
6. Наша робота над досягненням Цілей сталого розвитку в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ukraine.un.org/uk/sdgs>.
7. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 14

7. Управління сталим розвитком в туризмі: навч. посібник / І. М. Писаревський, Л. В. Оболенцева, О. І. Угоднікова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 96 с

8. Ukraine – European Union: From Partnership Towards Association. The Ukrainian Yearbook of the European Integration Studies. II. – Lutsk, Teren, 2019. – 428 p.

9. Україна – Європейський Союз: від партнерства до асоціації: Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій. Вип. II. – Луцьк, Терен, 2019. – 376 с.

10. Сучасний стан і перспективи розвитку й трансформації Північноатлантичного альянсу : аналіт. доп. / В. Кравченко, В. Орлик, М. Замікула, В. Ярмоленко, О. Давимука ; за заг. ред. М. Паламарчука та О. Александрова. – Наук. електрон. вид. – Київ : НІСД, 2021. – 36 с.

11. Kryshchanovych M., Dragan I., Grytsyshen D., Sergiienko L., Baranovska T. The Public and Environmental Aspect of Restoring Sustainable Regional Development in the Face of the Negative Impact of Military Actions on the Territory of the Country, International Journal of Sustainable Development and Planning, 2022, 17(5), с. 1645-1651.

12. Ivan Dragan, Galyna Liakhovych, Oksana Inozemtseva, Yurii Marushchyn, Ulyana Lyakhovych. Legal aspects of reforming public management of financial and economic security in ukraine in the context of European integration. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2023. Volume 1(48). P.326-334

13. Мацелюх Н. П., Корж М. А. Сталий економічний розвиток України: концептуальні основи, механізми забезпечення та драйвери розвитку. Ефективна економіка. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8796>

14. Novak, A., Pravdyvets, O., Chorny, O., Sumbaieva, L., Akimova, L., & Akimov, O. (2022). Financial and Economic Security in the Field of Financial Markets at the Stage of European Integration. International Journal of Professional Business Review, 7(5), e0835. <https://doi.org/10.26668/businessreview/2022.v7i5.e835>

15. Kryshchanovych, M., Akimova, L., Shamrayeva, V., Karpa, M., & Akimov, O. (2022). Problems of European integration in the construction of EU security policy in the context of counter-terrorism. International Journal of Safety and Security Engineering, Vol. 12, No. 4, pp. 501-506. <https://doi.org/10.18280/ijss.120411>

16. Akimova, L., Khomiuk, N., Bezena, I., Lytvynchuk, I., & Petroye, O. (2020). Planning of socioeconomic development of the territories (experience of European Union). International Journal of Management (IJM), Volume 11, Issue 4, (April 2020). 638-646. Article ID: IJM_11_04_054 DOI: 10.34218/IJM.11.4.2020.054

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК12- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 15

17. Zahorskyi, V., Bobrovskyi, O., Bondarenko, D., Karpa, M., Akimov, O., & Akimova, L. (2022). Ensuring Information Security in the System of Public Management of Sustainable Development of the Region: EU Experience. IJCSNS. International Journal of Computer Science and Network Security. Vol. 22, No. 8, pp. 163-168. DOI: 10.22937/IJCSNS.2022.22.8.21

18. Gavkalova, N. L. Akimova, L.M, Zilinska, A. S. Avedyan, L. Y., Akimov, O. O. & Kyrychenko, Y. V. (2022). Efficiency In The Context Of Ensuring Sustainable Territorial Development. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 4(45), 234–243. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.45.2022.3830>.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вітчизняні періодичні видання щодо питань євроінтеграції, євроатлантичної інтеграції, сталого розвитку
2. Електронні бази даних
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
<https://www.minfin.gov.ua>
<https://rp.gov.ua/home/>
<https://dasu.gov.ua/>
<http://learn.ztu.edu.ua/>